

SLOVENSKI NAROD.

Izbira vsak dan, izvenčni posamezni in dnevni po prejemanju na avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., ta pot leta 8 gl., na četrto leto 4 gld. — Za Ljubljano so brez počitovanja na dan za celo leto 18 gld., na četrto leto 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 50 kr. za četrto leto. — Za tiste dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudkih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer Za Ljubljano za četrto leto 2 gld. 50 kr., po pošti prejeman za četrto leto 3 gld. — Za oznanila so plačane od šestinapetih petit-vrste 6 kr., če se omenijo obkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri-ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Družništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledeška atelja“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. ad ministrativne redi, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Po prvih verifikacijskih debatah.

Z Notranjskega 22. sept. [Izv. dop.]

Z veseljem beremo, kako se naši vrli slovenski poslanci moževsko obnašajo v borbi zoper brezozirno nemšku tarstvo in strastno renegatstvo. Če za drugo ne — za zgodovino, kako se v ustavnej Avstriji ljudska zastopstva delajo, — bo važna ljubljanska verifikacijska debata. Debele ko že pač so ti nemškutarski gospodje, — nobena se jih ne prime, kakor bi bili čut za pravico in poštenje polnoma izgubili. Bogatim, ponosnim, plemenitim, visokorodnim gospodom je dokazano, da si so priborili poslanske sedeže s teptanjem pravice in slobode, s protostavno agitacijo in sleparstvom. Značajni možje, ki načastno in pošteno imajo še kaj gledajo, bi se oprali, ali pa odstopili, — ti ljudje so tako črni, da se oprati ne morejo, a odstopiti tudi nečejo, rajska požarajo sramoto, da le ostanejo na mestih, kjer morejo Slovencem škodovati. Zdó se mi podobni tistemu brezsramnemu židu, kateri je na očitanje uma zanosti in nepoštenosti odgovoril: „Zabavljate slobodno, da mi le plačate“. Tako si tudi naši Vesteneck-Hočevarji misijo: „Naj bomo kakoršni hočemo, iz poslaških klopi nas vendar ne morete pahniti“.

Drzni so pa tudi po židovsko naši nemškutarji. „Škandal“ imenuje delikatna gospoda nemškatarska, ako se v poslanskem zbornici prioveduje, kaj je nemškatarska stranka počela o času volitev; če je uže priovedovanje resničnih fakt, katera se utajiti ne dajo, skandal, kako naj bi se s pravim imenom imenovala ta dela sama, ta nasiljava, ta sleparstva postavo gazečih protivnikov naših?

Radovali smo, kako se bodo poplačali

tisti , ki so z volilci ravnali, kakor turški uradniki s kristijansko rajo; — kako nagradi tiste, kateri so se udeležili nepoštenih nazivjač in goljušnega podkupovanja.

Gospod deželnih predsednik ima lepo priliko pokazati svojo obečano nepristranost: oceni in plača naj nepristrano zasluge dotednih varuhov postave. —

Slovenskega naroda Iškarijot, glasoviti renegat Dežman očital je narodnej stranki pan-slavizem in izdajstvo. To očitanje se pač mora imenovati zlobno-neumno. Neprestani nemškutarski pritisek je spravil Slovence v opravičeni strah, da jim gre za narodno bitje. V hudem boji za ohranitev slovenske narodnosti so se Slovenci v nekem obupu zaradi mnogobrojnega in nepoštenega sovražnika jeli tolažiti s tem, da Slovenci niso sami, da so vejica velicega slovenskega naroda, da jih drugi slovenski bratje ne bodo pušteli popolnem pogaziti, temuč, da jim bodo izdatno duševno in moralno pomoč naklonili. To je slovenski panslavizem. Ali morebiti Dežman to šteje v panslavenski greh, ker se je naše sočutje odločno obrnilo hrabremu in požrtvovalnemu ruskemu narodu, kateri je šel proti volji naših turkoftnih nemškutarjev turškemu volku iz kremljev iztrgat slovenske kristijane?

Mogoče, — jedna je pa gotova: Naši nemškutarji, mali in veliki, so si vedoma ali nevedoma, pošteno prizadevali, da bi nas se svojim krivičnim gospodstvom pripravili do tega, da bi se mi začeli ozirati črez meje našega cesarstva in želeli si tacih sprememb, vsled katerih bi se mogli odtrgati od Avstrije, da bi potem imeli uzrok, še huje delati z nami, kakor delajo.

Da nij smo mi kljubu vsem krivicam, ki

se nam godé, kljubu vsemu tlačenju izgubili zaupanja v Avstrijo, da smo še zdaj polni zaupanja v Avstrijo, in našo presvitlo dinastijo, to je naj sijajnejši dokaz slovanske zvestobe in lojalnosti.

Kateri izmej neslovanskih avstrijskih narodov se more glede nepremenljive in stavitve zvestobe avstrijskemu prestolu nam Slovencem primerjati? Mar tisti Nemci, kateri v vsem le na Nemčijo gledajo, in le ugodne prilike čakajo, da se otresejo „svinčenih podplatov“, — ali njihovi postrešček, naši nemškutarji, katerim je Bismarck malik ki jih bo v nemška nebesa vzel, — ali širokoustni Magjari, kateri se, da nič druzega ne omenim, v tem osodopolnem, za čast Avstrije toliko važnem času v punt postavlajo, — ali Lahi, kateri hrepene po trenutku, da bi se mogli Italiji pridružiti?

Ko bi bilo Dežmanu do tega, da v istini išče izdajalcev Avstrije, povedali bi mu znamenja, po katerih se spoznajo; ali mi dobrovemo, da Dežman le na to gleda, kako bi svoj rod in v prvej vrsti tiste, kateri svojega slovenskega rodu zatajiti nečejo, grdl in denunciral. Naj povzdiguje svoje „grablje“ visoko, kakor mu je drago, mi imamo tolažilno prepričanje, da izpoznanje, kateri narodi so Avstriji naj bolj zvesti in zanesljivi, prodira — če tudi počasi — v visoke kroge, in iz tega spoznanja se bo rodila tudi nam pravica in ravnopravnost. Več ne zahtevamo.

Iz Bosne in Hercegovine.

Dež, ki lije tudi v Bosni in Hercegovini kakor pri nas te dni, ustavil je menda nekoliko operacije naše vojske. Milovanja vredni so pač naši vojaki, ki morajo zdaj v tacem vremenu brez strehe biti.

Listek.

Zaklad pomorskega razbojnika.

(Po Fr. Gerstäckerji.)

Peto poglavje.

Smidenje.

(Dalej.)

Potrebovalo je le še malo tolažečih besedij duhovnika, ki je s pobožno hitrostjo priliko pograbil uže skoraj izgubljeno dujo rešiti in v večno srečo dovesti, pa se je deklica spriznala z mislio, da heče iti ljubljeneč iz svojega lastnega notranjega preverjenja po potu izveličanja in radestnimi, hvaležnimi čuti v svojem srcu poklekne v vročej molitvi k njegovej postelji.

Mej tem, ko se je to vršilo v zgorenjej sobi, je sennora Fostero zunaj pri vratih nekoliko časa prisluškaval. A nek poseben čut zadržaval jo je, da nij svoje hčere, katere tr

pljenje je celo v njeno veden mirno srce segalo, motila; zato se je tiko začela plaziti zopet preč, ravno ko je začel duhovnik umirajočega izpraševati in podučevati.

Po ulicah postal je pa tudi vse tako živo, da se je jela batiti tako pozno v noči, da bi se njenemu imetu in skoro do cela odprtih hiš kaj ne pripetilo. Zato gre v spodnjem prostoru, ogleda, če so večne dveri zaprte, zatake rebrače, ter je hotela ravno iti gledat, ako so mała vratici na dvorišči dekleta zaprla, tem ukazala je danes uže davno iti spat, — ko se ta vrata, skozi katera se je prišlo na dvorišče za hčo, mahom in hitro odprlo, in stara gospa se strahu in osupnenja kar zganci, ko zagleda pred sobo strašnega tujca, katerega se je zdaj vse balo, in je, kakor pravijo, strahovit pirat, katerega jedna žritev v njenej lastnej hiši v svojej krv je leži.

Tenares, glasoviti pirat južnega morja, bil je pak v svojem zdanjem stanji in spojen

kakor divja zver v gozdu, v resnici strašen. Tudi bolj pogumno ženo, kakor je bila sennora Fostero, bi ta prizor s skrbjo za vse navdal, kar bi jej bilo na tem zemeljskem svetu na življenju in imeti moglo poškodovati se. Obliečje njegovo bilo je mrtvo bledo, črni dolgi lasje viseli so mu mokri črez čelo in so se mešali z tudi mokro brado; oči svetile so se mu v glavi, kakor žarjavica, na čelu, od katerega mu je voda pri plavauji in potapljanji črni obliž odmočila, svetila se mu je dolga, široka, krvavorudeča proga dol do očij.

Obleka njegova bila je popolnem premičena, in voda je še zdaj curkoma kapljala od njega; klobuk izgubil je uže davno v morji, in le desna ruka držala je krčevito kot bričev ostri nož, s katerim se je uže svojega prvega sovražnika ubranil.

Kakor obupno je pak bilo njegovo položenje, vendar je bilo njegovo vedenje hitro in določno; nevarno žuganje z oboroženo roko

Naši so zasedli Bjelino, kjer so bili od deputacije tega trdnega mesta pozdravljeni.

Operacije proti Livnu so se začele.

Iz Carigrada se poroča v „Pol. Corr.“, da so najnovejše zmage naše vojske v Bosni naredile na sultana tak močan vtis, da se pričakuje, ka bode sultan skoraj brezpogojno podpisal konvencijo z Avstrijo. Torej še zdaj straši ta neumna konvencija s Turčijo!

Iz Dubrovnika se javlja, da v vsej dolini ob Neretvi nič nobenega vstaša več. Cesta mej Mostarom in Sarajevim je prosta, tako, da potniki lehko potujejo.

Deželni zbor kranjski.

(III. seja, 20. septembra.)

(Konec.)

Po govoru dr. Zarnikovem vstane dr. Bleiweis: Dr. Zarnik nam je v svojem govoru pokazal, da je tudi pri volitvah v kupčiško zbornico bila c. kr. birokracija pravi „regens chori“. Jaz budem navel samo jeden slučaj, kateri pa dosta osvitljuje, s kakimi malovrednimi sredstvi so c. kr. okrajni glavarji in sploh c. kr. uradniki pri teh volitvah sodelovali, da je nemškatarska ali vladna stranka zmagala. Na Trati blizu Loke je župan z imenom Jarnej Šraj, zvest pričvrščnik kranjskega okrajnega glavarja g. Derbiča. Šraj je bil g. Derbiču po naročilu poslal vse neizpolnene volitvenice. Pri dveh ženskah podpisanih volitvenicah pa je manjkalo podpisa poslovodje kupčije. Mej nenavzočnostjo župana pa pride od okrajnega glavarstva kranjskega uradno, s številko zaznainovanom pismo, ki je nosilo pečat „c. kr. okrajnega glavarstva v Kranji“, in je imelo napis: „sehr dringend“. To pismo pride prvemu svetovalcu občine Trate v roko, kateri, ko vidi napis, da je „silno“, pismo odpre. Najde v njem dve volitvenici in pismo okrajnega glavarja g. Derbiča, v katerem g. županu Šraju naroča, naj poskrbi pri teh dveh ženskah podpis dveh voliteljev njine kupčije, da pa se mu nij treba dosti truditi, da naj le dobi na cesti kje „irgend einen mann“. Meni je prišlo to pismo v roke in jaz sem je razglasil. Vsak bi bil mislil, da bode g. c. kr. okrajni glavar Derbič prišel „wegen missbrauch der amtsgewalt“ v disciplinarno preiskavo. A kaj še! Pri nas se brigajo c. kr. uradni toliko za postavo, kot za lanski sneg; zgodilo se je ravno narobe, prvi občinski svetovalec, ki je „silno“ pismo g. Derbiča

odprl, za kar je pravico imel, on je prišel v preiskavo. Potlej naj pa še kdo reče, da prisna pravica velja!

Deželni predsednik vitez Kallina, kateremu je g. grof Chorinsky mej govorom dr. Zarnika sproti prestavljal, kar je govornik rekel, pravi, da o volitvah za kupčiško zbornico nema deželni zbor nič razsojati, kajti to je storil uže kupčiški minister (Banhans!) ki je odgovoril na interpelacijo grofa Hohenwarta v tej zadevi in takrat proglašil volitev kupčiške zbornice kot „res judicata“.

Poročevalč Dežman prežvekuje ravno to kar je rekel deželni predsednik. Faktično nič ne odgovori, ker — se ne da nič odgovarjati.

Volitev dveh poslancev kupčiške in obrtnice zbornice se potem od večine potrdi.

Poročevalč Dežman poroča o volitvi velikega posestva.

Poslanec grof Barbo ugovarja proti volilnej pravici Vestenecka in Tauffererja, ker sta uže v Trebnjem volila kot volilna moža. Ko je bil on svoj čas volilec v Trebanjskem okraju, vprašal je deželno vlado ali sme brez škode njegove volilne pravice v velikem posestvu biti, zanikalo se mu je, da ne.

Vesteneck pravi, da v postavi le stoji, da sme vsak volilec za sebe samo enkrat voliti. On in Taufferer pa sta volila le kot mandatarja občin, ki so juvolile.

Poslanec Klun ugovarja mnenju Vestenecka kajti §. 16 deželnega volilnega reda zahteva, da ima vsak, kdor voli aktivno tudi pasivno volilno pravico.

Volitve velikega posestva se potem odobre.

V verifikacijski odsek se volijo: Dr. Polklukar, Pakič, Detela, dr. Schrey, Ledenik, dr. Langer, vitez Gariboldi.

V občinski odsek: Pfeifer, Kobler, Lavrenčič, vitez Vesteneck, dr. Deu, Hočevar in grof Thurn.

Poročilo deželnega odbora o svojem delovanju izroči se dotičnemu odseku.

Poročilo deželnega odbora, da se ustavovi novo stalno mesto tehnika pri deželnem odboru, in da se poboljša plača adjunktu deželne vino in sadjerejske šole v Slapu, izroči se finančnem odseku.

O prošnji slovenskega učiteljskega društva predлага deželni odbor, naj se želja slovenskega učiteljskega društva za privolitev funkcijskih doklad po vseh jednorazrednih ljudskih šolah v najmanjšem znesku 25 gld. ne usluši, s pomislekom, da sedaj obstoječa do-

ločba nema v sebi nikake krvice proti učiteljskemu stanu, dalje z ozirom na to, da so se v prejšnjih letih uže izboljšale plače po mnogih ljudskih šolah kranjskih, kakor tudi glede poznejše preobložitve normalnega šolskega zaklada vsled prirastka službenih doklad in vedno se množčih zahtev učiteljskega pokojniškega zaklada.

Poslanec vitez Vesteneck priporoča naj se prošnja izroči finančnemu odseku, kateri bodo itak razgovarjal v enaki uravnavi učiteljskih plač. Morda če prav finančni odsek kaj dolonega ne sklene, bodo vendar deželnemu odboru dal kake vodila na roke da se o stvari kaj storiti more.

Dr. Zarnik podpira ta predlog. Deželni odbor je le zaradi slabega denarnega stanja dežele primoran bil staviti omenjeni predlog. Jako pa bode rad glasoval za vsak predlog, kateri bode stanje učiteljstva zboljšal.

Poslanec Dežman o imenu deželnega zбора nasvetuje da se

1. po določbi §. 64. ljubljanskega občinskega reda od 9. junija l. 1850. dovoli, da mestna občina ljubljanska prodaja krajnske hramnici po pogodbi 8. februarja 1878. svojo hišo v Ljubljani v kapucinskem predmestju št. 56 (stara), po novem razvrštenji številki v Šenbergovih ulicah št. 4 (nova), ki je v mestnih gruntih bu'vah uknjižena, za 25.000 gld.

2. Deželnemu odboru se naroči, da pridobi temu sklepnu Najvišje potrjenje.

To se brez debate odobri.

Mnogo prošenj občin, naj se njim dovolijo doklade, izroči se občinskemu odseku.

Poslanec Dežman poroča v imenu deželnega odbora, kako ravnati z učitelji in z deželnimi uradniki in služabniki, kadar so mobilizirani in nasvetuje

Slavni deželni zbor naj izvoli ukreniti:

1. Deželnega odbora naredbe in dogovore, kako je postopati, z deželnimi služabniki in ljudskimi učitelji, kateri so zaradi klica k orožju pozvani v vojaško službo, deželni zbor sliši in odobrava.

2. O uradnikih in služabnikih, kateri so za trdno postavljeni v kakšno deželno službo ter še spadajo v reservo ali mej brambouce, naj, ako bodo poklicnici v vojaško službo, pridobivo veljajo določila državnega zakona z 22. junija 1878 l., v drž. zak. št. 59.

3. Petoletnje službe, katera je ljudskim učiteljem potrebna, predno zaradi službeno starosti morejo dobivati dologe k svojej plači

proti tresočej se ženi, pokazalo je, da je opasnost — ako bode pomoči kričala; potem pak brzo vrata za sobo priprele s ključem, ker se nij mislil tu zatvoriti, ampak se je hotel le iznenadenu izogniti — zatakne tudi dveri k stopnicam, posluša še malo časa hrup, ki je iz ceste se slišal, ter si z globokim izdihljejem pogradi dolge mokre lasi s čela.

„Tako,“ — reče na to s posmehavajočim izrazom, ki je njegov obraz pošastno raztegnil, „v tem trenotji sem rešen, a še ne popolnem, — no, tia mia, kaj ne, tako ti dopadem, — da, srček, časi so se izpremenoli, odkar se nijšva videla, — milijonar sem bil pred jedno uro, a besen skok zblazelega naredil me je berača; a vendar mi bodeš dala še jedno sklenico vina na up, kaj ne tetika? — Tiho!“ nadaljuje resno, ko je zapazil, da je žena od strahu hotela govoriti, — „tiho, golobičica moja, ne ljubi se mi denes šaliti, a tebi bi tudi nerad kaj žalega storil.“

Pri tem vzame jedno polno sklenico, jej odbije s hrbitičem svojega noža vrat, ter si napolni jeden kozarec, katere so denes z mize od samega strahu pozabili spraviti.

„Hm,“ reče, ko je do vrha poln kozarec izpraznil in si zopet vina natočil, — „to dobro dé, ter daje žilam nove moči; saj je bila pak uže tudi potreba, ker v resnici, jaz mislim, da je celo gnjezdo na nogah. A zdaj pak na delo — tia mia, nekaj te moram prositi, a moraš me uslušati, — daj mi svoj medast ključ, da budem lehko šel skozi rumeno čumnato, — vsaj ti je znano, a brzo, carissima, moji sovražniki ne bodo pustili mojega sledu se ohladiti. Ušel sem jim sicer, vragi so me uže imeli jedenkrat na laso, a menim, da me je jeden capin videl, ko sem tu sem zavil, in če se ne motim, slišim te pse uže v sosednej hiši. A meni je malo zato, če najdejo tukaj moj sled, ti veš amiga mia, da pridem, ako imam le količaj sreče iz onega rumenega kota lehko

na kraj, katerega si tu še misliti ne morejo, in mej tem, ko me bodo še v tej hiši iskali, odnesel sem jim uže davno pete.“

Akopram jo je pirat sè svojim prihodom preplašil, pozabila je ipak sennora Fosterovo v tem trenotku vso plahoto, ker strmela in čudila se je, kako da je tujuča njena skrivnost znana, o katerej je menila, da razen nje niž živemu človeku znana. — Kdo je ta neumljiv človek, ki se je uže prvi večer pri njej tako prostodušno obnašal, kakor da je on gospod, in ki pride zdaj k njej, znan z največjo in jedino skrivnostjo, katero je za se vedno prihnila, ter zahteva od nje pomoči, da bi mu pomagala ubegniti, kakor da bi moral to storiti, a ne, kakor hitro bi jej hrbet pokazal, ga zasledovalcem izročiti. Ali jo pa hoče umoriti, ko bode imel ključ? — Ta misel podila jej je kri ledeno mrzlo nazaj k srcu in plašno ozira se okolo sebe, od katerega kraja bodo podila pomoč, rešitev.

(§. 30 in §. 87 deželnega zakona od 29. aprila 1. 1873, v dež. zak. št. 22.) ne protrga vojaška služba ob sklici k orožju.

4. Dokler se ne zdela deželen zakon, dotelej se deželni odbor pooblašča, da sme c. kr. deželnemu učilniškemu svetu na razpolago dajati iz normalno-učilniškega zaklada novce, potrebe v to, da se zvrši naredba s 13. julija 1. 1878, v deželnem zak. št. 9., ter da o slučajih posebnega ozira vrednih sme v podporo doma ostalih obitelij (familij) na razpologo dajati mu vso učiteljevo plačo in to celo tedaj, kadar izprazneno učiteljevo službo odpravlja namestnik.

5. Vdovam in sirotam tacih ljudskih učiteljev, kateri umrjo mej vojaško službo, prihranjena ostane pravica do vse službene prisostbine, kolikor bi je šlo umrlemu možu, ob tem času stopivšemu v pokoj.

Konec seje se oglasi pos'anc Hōčevār. Iz necega lista, katerega je bil možu napisal *Vesten Eck*, kako slabo in težavno bera, da nij glasov kupoval, da zlasti nij dal 300 gld. za kupovanje volilnih glasov v Metliki, temuč le za požarno stražo Tudi drugo kar mu je poslanec Navratil o kupovanju glasov očital, odbija. —

Poslanec Navratil: G. Hočevār me kliče na račun zaradi tega, kar sem v zadnjem seji o kupovanju glasov povedal, zlasti da je on posal 300 gold. g. Lampetu. Kar sem izpovedal, pri tem ostanem in to trdim še zdaj, in bodek tudi dokazal. G. Lampe je dal metliškemu županu v pričujočnosti črnomeljskega okrajnega glavarja 300 gold. za kupovanje glasov, z izjavo, da pridejo od g. Hočevārja. Od Janez Črnuglja pa se je volilni glas za 40 gold. kupil. — Poslanec Navratil potem bera slediči, nctarsko legalizirani dokaz:

Izjava!

Jaz podkrižani polnoletni Janez Črnugel iz Metlike h. št. 123, potrjujem, da je gospod Jožef Lampe, c. kr. uradnik okrajne sodnije v Metliki, pred in mej volitvo poslanca za deželni zbor kranjski dne 10. julija 1877 v Rudolfovem za g. Martina Hočevārja v Keršku agitiral, od volilcev glasove kupoval, in tudi meni za eno izkaznico 40 gold., štirideset golddinarjev avstr. veljave v gotovem dal in odštel.

Metlika dne 11. julija 1877.

kr. Janez Črnugel
skos Janez Stupar l. r.,
podp. in priča.

Poslovno štev. 4752.

Jaz podpisani c. kr. notar Anton Kupljen

Na njenem prestrašenem obrazu videl je pirat, kaj se godi v njenej duši. A daljno obotavljanje bilo bi zanj postalo opasno, kajti iz sosednje hiše so se zdaj resnično slišali glasovi, in zdaj bi lehko njegovi zasledovalci potrkali na vrata, katera bi se njihovej moči ne mogla dolgo ustavljal. Hitro in zamolklo torej reče:

„Ne boj se za svoje življenje, carissima, vsaj imam druga sredstva, ki mi bodo tvoje molčanje zagotovila, — čas šemljenja je minol, — za vraka! Beatrica! vedno sem si domišljeval, da me žena, s katero sem uže v takoj prijaznosti živel, kakor moreta le mož in žena, ne bi smela tako hitro pozabiti.“

„Sveta mati božja — Lorenzo Fojardo!“ ječi žena zamolklo, ker pirat pomigal jej je svareče s prstom — ter se strmenja ali notranje groze in preplašenosti zgrudi na koleni.

(Dalje prih.)

potrjujem, da je meni osebno poznani Janez Černugel iz Metlike h. št. 123 pričujočo izjavo pred menoju vlastnoročno podkrižal.

V Metliki 11. julija 1877 (sedem).

50 kr.

zaslužek . . .	60 kr.
kolek . . .	10 "
Skupaj . . .	70 kr.

plačano.

L. S. Anton Kupljen l. r.,
c. kr. notar.

Prebravši izroči dokument v protokol in pravi:

Da je g. Hočevār metliškej požarnej straži posal 300 gold., to je istina, a to je bilo še le po volitvi.

Poslanec Hočevār sramežljivo molči, nemškutarji debelo gledajo in molči.

Seja se potem sklene.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. septembra.

Deset novovoljenih deželnih zborov se je 24. sešlo. Mej temi je najvažnejši češki, kjer so narodni Čehi po dolgej pasiviteti zopet v zbor stopili z izjavo „da pri vseh prejšnjih protestih ostajo in da ne priznavajo deželnemu zboru, dokler je osnovan na krvičnem volilnem redu, pravice, kaj koli skleniti na škodo avtonomije češkega kraljestva, katera se opira na državne dogovore in na zgodovinske ter naravne pravice. S tem, da, kakor zmirom tako tudi zdaj želimo dosegiti slogo s svojimi češkimi sodeželani na podlogi enakopravnosti in popolnej zagotovljenosti na rodnih interesov obeh rodov, stopamo v deželoi zbor, da poskusimo, ali bode v njem naše spravoljubno mišljenje kak vspeh doseglo in upamo, da bodenj. veličanstvo poklicalo može, ki bodo s svojim nepristranskim posredovanjem oni od našega vladarja želeni mir mej narodi naredili, katerega naša država v tem resnem času tako zelo potrebuje.“ — Dr. Riegra v prvej seji nij bilo mej navzočnimi poslanci. — Za podpredstnika je imenovan od cesarja Klaudy mej Čehi. Prej so govorili o razministrju Jirečku, da bode. —

Štajersko-nemški *državni poslane* Walterskirchen je bil zbral te dni svoje volilce v Aussee, in jim rekel, da mu je zdaj po okupaciji žal, da je glasoval za kredit 60 milijonov, in da je „zaupanje nekaj tacega, kar avstrijski poslanec ne sme imeti“.

Cesar je šel na Tirolsko k vojaškim vajam. V Innsbruku in drug. so ga slovesno sprejeli.

Vnanje države.

Po nekaterih novinah se je bil glas raznesel, da se zbirajo na *italijansko*-avstrijskej meji Garibaldinci, ki hote v Avstrijo vpasti po starej laškej šegi. Vladna „Italie“ to veste omeče kot neresnično.

Francoska Republique sodi o situaciji: Ne da se tajiti, da je evropski položaj prav nestanoven in da ga kongres nikar nij tako utrdil, kakor so od kraja rekli. Čas nevarnostij nij še proč, čas ponudeb in izkušnjav morda še menj. Varujmo se torej, kar pa nam ne brani vsem dobro voljo kazati, ki hotè mir ohraniti.

Angleške novine vpijejo naj se *Afganistan* brž kaznuje, ker nij Angležev sprejel na svojej meji. Ali to nij tako lehko storjeno kako rečeno. Nekaj pa se bode moralno zgoditi, če neče Anglija vse spoštovanje pred Indijo izgubiti, ki so bili priča, kako je bilo angleško poslanstvo ponižano, ko se mu je pot zaprl.

Iz Londona se telegrafira 24. sept. o tem: Iz dobrega vira sejavlja, da, ker se je uže prej mislilo, da bode morda emir afganistanski tako sovražno ravnal, dobil je podkralj indijski uže prej nauč, kaj ima storiti. Vmar-

širal še ne bo, ker se bode cela stvar iz Londona vladala ne pa iz Simle; pač pa bode veliko vojsko poslane na afganistsko mejo. — Salisburij bo najprvo Ruse vprašal o namenu njih poslanstva v Afganistanu. — Vse novine sodijo, da je vojska neizogibna.

Vesti iz *Nemčije* poročajo, da se bode postava zoper socijaliste z malimi izpremembami na zadnje le sprijela. Nemški liberalci so se tudi tu izkazali figa-može. Prej so bili in vpili zoper postavo, ker je neliberalna in nesvobodnostna, zdaj se vladu udajejo. Povsod so jednaki.

Dopisi.

Iz Ptuja 23. septembra. [Izv. dop.]

(Po volitvah) Čas vse izpremeni, — pravi pregovor. In to je živa istina. Naši ustavaki „fortschritt'erji“, ali „priviligirani nemški liberalci“, ali „patentirani Nemci“, popustili so nekoliko svoje jeze, katera s prva nij imela niti kraja niti konca, ker nij bil izvoljen po njih priporočan Kaiserfeld iz Gradca. Reže so s tolikim trudom iskali za poslanstvo sposobnega moža mej soboj; pa nij ga bilo najti. Izposojevali so si „dohtarie“ iz Gradca, — pa tudi nij šlo. Prav velika škoda je za telegrama, katere so pošiljali v razna nemška glasila, ter so poročali o svojih volilnih shodih, o burnih debatah, — češ, ptujske goske bodo štajerski kapitol rešile. — No, no! To nij mala reč, ako se ptujski „fortschrittsverein“ — mit allem, was darum und daran hängt — pred svetom blamira, ako priporoča kimovcem in nezrelim ljudem svoje kandidate, a neodvisni in zavedni meščanje volijo po svojem najboljem prepričanji someščana za svojega zastopnika v deželnem zboru. Zatorej mora celo „Deutsche Zeitung“ svoje predale uže precej po volitvah s „popravki in opombami“ polniti; mora tudi pri volitvah kmetske skupine propali Trautwetter brce odbijati, in nasproti vedno „kampfbereiten fortschritt-freunden“ svoj „decorum“ varovati. Je to pravi gaudium, in svet vsaj izve, da še nekje na Štajerskem eksistira neko mesto, imenovan Ptuj, v katerem bivajo čudni ljudje — veliki Nemci slovenske krvi — razen par „privandranih“. Kaj bode neki deželni glavar Kaiserfeld porekel, da je ostal njegov sorodnik na cedilu? In kaj še le njegov prijatelj in ptujski častni meščan pl. Waser? Ptuičani so v očeh teh gospodov izgubljeni; mogočni pokrovitelji bodo njim na dalje le hrbet kazali. Kako pa hočejo Ptuičani živeti, ako ne morejo s svitlobo družih se pobahati. — Pa pustimo jezne Ptuičane, ter se vrnimo malo do Ormožanov, Središčanov in Ljutomerčanov. Ti so gotovo boljše volje, in imajo zavest, da so pri volitvah glasovali za moža, ki bode odločno zastopal njih interese, ne ozihaje se niti na levo, niti na desno. Mož, pravičen obema narodnostima, izveden v narodnem gospodarstvu, znan s potrebami prebivalstva svojega okraja, vnet za blagor avstrijske domovine, je gotovo bolji poslanec, nego sto od ptujskega „fortschrittsvereina“ diplomiranih ustavakov. — Upamo, da bode bodočnost resničnost te traditve pokazala.

O volitvah kmetske skupine 12. t. m. nihče več ne govori. Se ve da, tu nemajo naši „Nemci“ več polja za svoje „blagonosno“ delovanje. Prišli so do spoznanja, da naši kmetje ne marajo niti nemških grofov, niti okrajin glavarjev, ako njim slednje tudi „Bratci“ in druge sluge mej vratmi volilnih in drugih prostorov ponujajo in priporočajo. Še župani, ki imajo še največ „rešpekta“ pred

